

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ

Предмет: **Биологија**

Разред: **шести (6.)**

1. Усмена провера	Оцена 5	Оцена 4	Оцена 3	Оцена 2	Оцена 1
Наставна тема/област					
1. ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	-Разуме положај органа биљака, животиња и човека и повезује их са њиховом улогом у организму; -уме да осмисли једноставан протокол прикупљања података и формулар за упис резултата.	–Познаје основну грађу органа биљака, животиња и човека и објасни њихову улогу, као и улоге неких оргanela у ћелији.	-Зна карактери- стике и основне функције спољашње грађе биљака, животиња и човека, идентифи- кује основне прилагође- ности спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и разлике између биљне и животињске ћелије.	-Зна да су организми изграђени од ћелија и основне делове ћелије, као и основне органа биљака, животиња и човека.	<u>Потребно је да:</u> -зна да су организми изграђени од ћелија и основне делове ћелије, као и основне органе биљака, животиња и човека.
2. ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	– Разуме утицај човека на биосферу; -илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последиче таквих дејстава, као и његов утицај на односе организама у	-Разуме разноврсност односа организама у популацији и биоценози, као и утицаје еколошких фактора на њих.	-Зна да објасни разлике између еколошких појмова: животна средина, станиште, популација, биоценоза и типове еколошких фактора	-Препознаје основне еколошке појмове (животна средина, станиште, животна заједница), препознаје утицаје појединих абиотичких и биотичких фактора на организме и популације.	<u>Потребно је да:</u> -препознаје основне еколошке појмове (животна средина, станиште, животна заједница); -препознаје утицаје појединих неживих и живих фактора на организме и популације.

	популацији и биоценози.				
3. НАСЛЕЂИ - ВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	-Разуме како настају нове врсте, -уме да објасни и наведе примере за варијабилност и објасни значај природне и вештачке селекције, табеларно и графички представља резултате и изводи једноставне закључке.	-Зна да на развиће организама поред генетичког материјала утиче и средина; -прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте; -табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке.	-Разуме основне разлике између полног и бесполог размножавања; -разуме механизам настанка зигота; -разуме зашто потомци личе на родитеље и њихове претке, али нису идентични са њима, као и разлике између полних и телесних ћелија.	-Разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте; -зна да објасни појам наслеђивања; -зна основне појмове о процесима размножавања а-зна да свака ћелија у организму садржи генетички материјал; -зна како делују гени и да се стечене особине не наслеђују.	<u>Потребно је да:</u> -разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте; -објасни појам наслеђивања; -зна основне појмове о процесима размножавања; -зна да свака ћелија у организму садржи генетички материјал; -зна како делују гени и да се стечене особине не наслеђују.
4. ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	-Показује веће интересовање поставља питања, наводи своје примере, уопштава, примењује методе за упознавање природе; -примењује критеријуме за разликовање живог од неживог у граничним случајевима -одређује положај организама на дрвету живота.	-Разуме везу биологије и примењених биолошких наука (медицине, ветерине, фармације ...); -објашњава појам еволуције и основне факторе који доводе до ње; -одређује положај организама на дрвету живота и основне карактеристике истих.	-Примењује критеријуме за разликовање живог од неживог; -разуме да постоје одређене разлике у грађи ћелија у зависности од функције коју обављају у вишећелијском организму; -зна улогу појединих делова ћелије; -разуме разлику између биљне и животињске ћелије; -разуме нивое организације јединке (зна	-Уме да наведе карактеристике живих бића; -разликује живу и неживу природу; -препознаје основни лабораторијски прибор, зна да користи лупу, црта и пише; -зна да су најситнија жива бића изграђена од једне ћелије; -зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама; -зна основне делове ћелије; -зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека; -познаје основну организацују органа у којима се одвијају животни процеси и да	<u>Потребно је да:</u> -зна да наведе карактеристике живих бића; -разликује живу и неживу природу; -зна да су најситнија жива бића изграђена од једне ћелије; -зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама; -зна основне делове ћелије; -зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека; -познаје основну организацују органа у којима се одвијају животни процеси и да

			<p>да се ћелије групишу у ткива, да ткива изграђују органе ...);</p> <p>-објашњава појам варијабилности у оквиру врсте;</p> <p>-разуме да је за живот потребна енергија коју организми обезбеђују исхраном;</p> <p>-разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића (дисање, растење, размножавање ...);</p> <p>-разуме да у процесу фотосинтезе биљке производе храну.</p>	<p>јских организама;</p> <p>-зна основне делове ћелије;</p> <p>-зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека;</p> <p>-познаје основну организацју органа у којима се одвијају животни процеси и објашњава појам еволуције.</p>	<p>објасни појам еволуције.</p>
--	--	--	---	--	---------------------------------

<p>5. ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ</p>	<p>-Познаје узроке и физиолошке последице заразних болести; -познаје главне компоненте намирница и њихову хранљиву вредност.</p>	<p>–Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.</p>	<p>-Разуме значај и зна основне принципе правилног комбиновања животних намирница; -зна и разуме какав значај за здравље имају умерена физичка активност и поштовање биолошких ритмова (сна, одмора).</p>	<p>-Познаје основне хигијенске мере и разуме зашто су потребне; -познаје основне принципе здраве исхране; -зна основне изазиваче болести и како неповољно утичу на укупан квалитет живота и зна коме може да се обрати за помоћ (институцијама и стручњацима)</p>	<p><u>Потребно је да:</u> -познаје основне хигијенске мере и разуме зашто су потребне; -познаје основне принципе здраве исхране; - зна основне изазиваче болести и како неповољно утичу на укупан квалитет живота и зна коме може да се обрати за помоћ (институцијама и стручњацима).</p>
<p>2.Писана провере</p>	<p>86% - 100%</p>	<p>71% - 85%</p>	<p>51% - 70%</p>	<p>31% - 50%</p>	<p>0% - 20%</p>
<p>3. Практичан рад</p>	<p>-Самостално изводи огледе и резултате представља табеларно или графички.</p>	<p>-Уме да разликује и користи једноставне процедуре, технике и инструменте за прикупљање података у биологији (посматрање, бројење, мерење)</p>	<p>-Зна да користи лупу, лабораторијске апарате и инструменте, црта, препознаје основни лабораторијски и прибор.</p>	<p>-Препознаје лупу, црта и пише.</p>	<p><u>Потребно је да:</u> -препознаје лупу, не црта и пише.</p>
<p>4.Однос према раду</p>	<p>Ученик који остварује континуирано веома значајан напредак у савладавању програма предмета (примењује знања;</p>	<p>Ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета (самостално тумачи сложене садржаје;</p>	<p>Ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета (разуме и самостално објашњава основне појмове и</p>	<p>Ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета (познаје и разуме кључне појмове и</p>	<p>Ученик треба да оствари минималан напредак у савладавању програма предмета уз минимално ангажовање и одговорност према раду.</p>

	<p>формулише претпоставке; решава проблеме који имају више решења; изражава се на различите начине – усмено, писмено, графички, практично..., укључујући и коришћење ИКТ; доприноси групном раду давањем идеја, уважава мишљења других чланова групе, помаже им у раду, преузима одговорност за реализацију пројеката, самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардне процедуре, захтеве безбедности и очувања здравља и околине) уз веома висок степен ангажовања и одговорности према раду, уважава препоруке за напредовање и реализује их.</p>	<p>пореди и разврстава различите податке према више критеријума; изражава се на различите начине – усмено, писмено, графички, практично..., укључујући и коришћење ИКТ; уме да анализира проблем; самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардне процедуре, захтеве безбедности и очувања здравља и околине; планира рад у групи, реализује сопствене задатке) уз висок степен ангажовања и одговорности према раду, уважава препоруке за напредовање и реализује их.</p>	<p>везе између њих; разврстава различите податке према задатим критеријума; уме да формулише своје ставове и објасни начин како је дошао до њих; уме јасно да искаже одређени садржај на одговарајући начин - усмено, писмено, графички, практично, ликовно..., самостално извршава рутинске радне према процедури; извршава додељене задатке у групи уз уважавање чланова тима и различитост идеја) уз ангажовање и одговорност према раду, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.</p>	<p>повезује их на основу задатог критеријума; усвојио је одговарајућу терминологију; закључује директно на основу поређења; способен је да се определи и искаже став; уме јасно да искаже појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основних захтева и на одговарајући начин - усмено, писмено, графички, практично, ликовно..., уз инструкције извршава рутинске радне задатке, извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе, уважава чланове тима и различитост идеја) уз минимално ангажовање и одговорност према раду, а препоруке за напредовање реализује уз</p>	
--	--	---	---	---	--

				стално праћење.	
5. Активност на часу	Ученик у потпуности савладао садржаје наставног предмета, показује изузетну самосталност у раду и висок степен активности и ангажовања током наставе.	Ученик у великој мери савладао садржаје наставног предмета, показује велику самосталност у раду, висок степен активности и ангажовања током наставе.	Ученик је у довољној мери савладао садржаје наставног предмета, већим делом показује самосталност у раду и ангажовања током наставе.	Ученик је у мањој мери савладао садржаје наставног предмета, понекад је самосталан у раду и показао је мањи степен активности и ангажовања током наставе.	Ученик треба да у мањој мери савлада садржаје наставног предмета, понекад да буде самосталан у раду и покаже довољан степен активности и ангажовања током наставе.
6. Израда домаћих задатака	Ученик редовно ради домаће задатке.	Ученик скоро редовно ради домаће задатке.	Ученик често ради домаће задатке.	Ученик повремено ради домаће задатке.	Ученик ретко ради домаће задатке.